

שאתנתן

עם גוי!"

כשעדינה התכברה והתחילה לצאת כחברת נערים היתה אמה בודקת בציניותם, לוודא שהם יהודים. כאשר גילתה, חלילה, שבתה יוצאת עם גוי, היתה מייד גורמת לכך שהרומן ייגמר.

אחרי שהגישה מישפחה אנגלוביץ' את בקשת ההגירה, ואחרי שמכרו את כל רכושם, מכיוון שמן השילטונות נמסר להם שזה עניין של ימים ספורים עד שיקבלו את האישורים, נאלצו לחכות לאישורים המיוחלים במשך שמונה שנים. תרוה, הנוצריה עלפי ההלכה, לא ויתרה על הרצון לעלות לישראל.

"בארץ היתה אמה הרבה יותר מאושרת מאבא. אבא היה מקטר כל הזמן ואמא רווקה שמחה להיות כאן". כשהגיעו לישראל קיבלו ההורים דירה ברמת-אליהו בראשון-לציון. עדינה השתקעה בתל-אביב.

כבר בימים הראשונים לשהותה בארץ התחילה עדינה להופיע באופרה הישראלית. הרקדנית שהורגלה באימונים קשים ובחורות מפרכות, למדה בתוך ימים ספורים את כל הריקודים והתחילה להופיע.

היא נזכרת כמה היה לה קשה לקבל את חוסר-המיקצועיות וחוסר-השלמות של האופרה הישראלית: "שם, כנר מניה, אחרי חזרות קשות וארוכות אפשר היה לראות 36 רקדניות מרימות את הירד ואף אחת לא חורגת מן השורה. כאן היו שש ננות על הבימה, וכל אחת היתה בוויית אחרת".

כשנים הראשונות היה לה קשה. כאחת שקיבלה חינוך של נימוסים ותרבות, נבהלה מחוסר-החינוך בארץ. היום, למרות המיבטא הרומני הקשה שבפיה, רואה עדינה את עצמה כצברית. "במיוחד מאז שהתחיל העניין עם אמא, והייתי צריכה להתחיל לדבר עם כלי התיקשורת ועם אנשי-ציבור, למרתי את השפה". היום היא גם יכולה לענות בלי בושה לאנשים שמדברים אליה בגסות: "ממש כמו צברית". עדינה אינה מצטערת שעלתה לארץ, למרות מסע היסורים שהיא עוברת כשנה האחרונה, מאז שנפטרה אמה: "להיפר", אמרה, "אני רווקה רוצה להישאר פה ולתקן את הדברים".

לראות מצבה – ולמות

מרים פולק, אחותה הבכירה של עדינה, התחתנה עוד כרומניה, כחתונה יהודית מסורתית, מתחת לחופה, בטקס שניהל הרב של העיר. שנה אחרי שגולד בנה, רוברט, עלתה לארץ, לפני הוריה ואחותה.

מרים נפטרה ממחלת-הסרטן לפני 16 שנה, ונקברה כיהודיה בכית הקברות בראשון-לציון. רוברט, אז ילד כן שש, נשאר לגור עם סבא וסבתא. היום הוא משרת בחיל-האוויר.

כשהתפוצצה הפרשה של תרוה אנגלוביץ', "גילו" הרבנים כי גם בתה, מרים פולק, אינה יהודיה, וכי גם היא קבורה באותו בית-קברות יהודי. הם

בשערי ביח'המישפט עדינה הרפזו-עורך-דינה, אמנון זכרוני, בצאתם מבית-המישפט

פט-העליון בירושלים. זכרוני הגיש לבית-המישפט בקשה לתת צו להחזיר את תרוה אנגלוביץ' ביץ לקבר המקורי בבית-הקברות בראשון-לציון.

"אני לא רוצה שאף אחד יכניס אותי לתוך סידור-עבודה". נראה לפעמים, כשהיא מדברת, שהיא נלחמת בעצם מילחמה על שפיות הציבור הישראלי יותר מאשר את מילחמתה. השבוע הגיש עורך-דינה, אמנון זכרוני, בקשה בשמה לבית-המישפט העליון בירושלים, שבה הוא מבקש כי השופטים יתנו צו לחברה-קדישא לקבור את הגופה בחזרה במקום, או לא למנוע מן המישפחה לערוך את הקבורה בעצמה באותו המקום, או להחזיר את הגופה למקום עד שיגמר הריון בעניין אם להעביר אותה מן הקבר או לא. ובמקביל למנוע מחברה-קדישא לקבור מישוה אחר קבר שממנו הוצאו עצמותיה של תרוה אנגלוביץ'.

בית-המישפט לא התמהמה. ביום שלישי בבוקר נתן צו להחזיר את הגופה לקברה תוך 24 שעות.

ענת סרגוסטי

המישפחה עם המת — היהויה, ההלווייה וכל הטקס המכאיב. צריכה להיות אפשרות בחירה. מי שרוצה להיקבר בטקס דתי אני מכבדת אותו, אבל מי שלא רוצה — צריך לכבד גם אותו".

עדינה התגירה בגיל מבוגר, כשעמרה להינשא לאהוד, חבר לשעבר בקיבוץ נגבה. היא נזכרת שנהגה להשתמש בעוברת היתה נוצריה, כדי לסיים יחסים עם כל מיני מחזורים שלא מצאו חן בעיניה. הגיור עצמו לא השפיע במאומה על חייה. היא קנאית לחופש שלה, ולכן, כך היא אומרת, לא הלכה לגור עם בעלה בקיבוץ, אלא העריפה את החיים בעיר. למרות שהחיים בקיבוץ הרבה יותר קלים, במיוחד כשיש ילדים ואין דאגות כלכליות, אבל היא צריכה חופש. היא רוצה לבחור את דרך החיים שלה בעצמה, את העבודה שלה, אפילו שזה קשה לפעמים, וכרוך במאבקים.

שעוברת עדינה בשקט כזה, כמוה. היא ממשכיכה ללמד באלט, ממשכיכה לבשל, לכנס ולהגיד לבעלה אהוד לשתי בנותיה אלונה (12) ודופי (7), ובנוסף לזה מכשלת פעמיים בשבוע לאביה הזקן (75).

אבא שלה כבר גמור מכל הסיפור: "הוא כבר מת. הוא מחכה לסגור את העיניים. אין לו כבר מוטיבציה לחיות יותר. אבא ואמא היו מאוד קשורים. כל מה שמדאיג אותו עכשיו זה שהוא יוכה לראות מצבה על הקבר של אמא — ואז יוכל למות בשקט. הוא היה רוצה להיקבר לידה. הם מאוד אהבו האחד את השני, גם אחרי 50 שנה של נישואין".

עדינה ממשכיכה להלחם. היא נלחמת את המילחמה של הוריה. לגבי עצמה היא אומרת: "הייתי רוצה שישפרו את גופתי. אני לא רוצה רב ולא כלום. כך אני חושבת עוד מגיל 18. זה לא לעניין, כל הסבל שעוברת

מול הכנסת הריקה עדינה נסעה (בתמונה העליונה הדיון בעניין גופתה של אמה. יחד איתה היתה גיסתה, ענת מאור מקיבוץ נגבה. חברי-הכנסת עלו בזה אחר זה אל הדוכן לנגות את המעשה. אך לא טרחו להישאר באולם בשעת הדיון ורק מעטים נכחו בו (בתמונה משמאל). חברי-הכנסת נגנו את המעשה ורובם, מימין ומשמאל, חוץ מחברי המפד"ל, אמרו שיש להחזיר את העצמות אל הקבר שממנו הוצאו.

עדינה הופיעה באופרה הישראלית עד שזו נסגרה לפני שנתיים. מאז היא מלמדת באלט קלאסי וג'אז ברמת-גן וברמת-אפעל. אין לה ספק שאילו נשארה ברומניה היתה מגיעה רחוק מבחינה מיקצועית. כאן בארץ לא התקדמה כלל. ולמרות זאת היא אינה מצטערת שעלתה.

ביקשו להוציא את שתי הגופות ולהרחיק אותן מחברת הגופות היהודיות. ואז פיתאום יצאה עדינה, שתמיד היתה אשה שאהבה כללות ולקחת את החיים בקלות ובחזון, למאבק ציבורי נרחב, הנמשך כבר יותר משנה והולך ומסתבך משבוע לשבוע. מעטים היו יכולים לעבור את מה

